

prof. dr hab. Ewa Biegas
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
Katowice

Katowice 01.10.2024

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

MGR FU SHI SHI

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina .

Do pisma Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, informującego o powierzeniu mi funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora pani mgr Fu Shi Shi dołączona została stosowna dokumentacja.

Ocena rozprawy doktorskiej

Rozprawa doktorska mgr Fu Shi Shi pt. **„Różnorodność środków wykonawczych i stylistycznych w wybranych lirycznych ariach sopranowych w operach Wolfganga Amadeusza Mozarta na przestrzeni jego twórczości oraz ich wpływ w procesie kształcenia”**

składa się z nagrania następujących utworów Wolfganga Amadeusza Mozarta :

- **Marito io vorrei, aria Giacinty z I aktu opery „La finta Semplice”**
- **In faccia all’oggetto, aria Ismeny z I aktu opery „Mitridate, re di Ponto”**
- **Chi vuol godere il mondo, aria Serpetty z II aktu opery „La finta giardiniera”**
- **L’amero, sarò costante, aria Aminty z II aktu opery „Il re pastore”**
- **Dhe vieni , non tardar, aria Zuzanny z IV aktu opery „La Nozze di Figaro”**
- **Vedrai, carino, aria Zerliny z II aktu opery „Don Giovanni”**
- **Una donn quindici anni, aria Despiny z II aktu opery „Cosi fan tutte”**
- **S’altro che lagrime, aria Servilli z II aktu opery „La clemenza di Tito”**

zarejestrowanych na nośniku CD oraz opisu rozprawy doktorskiej. Promotorem pracy doktorskiej jest prof. dr hab. Artur Stefanowicz.

Sopranistce towarzyszy przy fortepianie Krzysztof Trzaskowski.

Nagranie zarejestrowane zostało 1,2 oraz 22 kwietnia 2023 roku w Studio S2 Polskiego Radia.

Pierwszą arią zarejestrowaną na płycie jest *Marito io vorrei* z opery *La finta Smplice* - od pierwszych taktów nagrania moją uwagę zwraca wyjątkowa dbałość o stylistyczne detale. Doktorantka potrafi umiejętnie dysponować głosem realizując z wielką kulturą i smakiem Mozartowskie szczegóły. Bardzo podoba mi się w całym nagraniu częste zaczepianie dźwięku non vibrato, właściwie odczytana i precyzyjnie realizowana artykulacja, świadome dysponowanie rejestrami. Doktorantka uwzględnia w swojej interpretacji literackie treści poszczególnych utworów co wpływa i determinuje dramaturgiczny wyraz poszczególnych arii. W swojej dysertacji Doktorantka pisze: „(...)W operach Mozarta aria pełni funkcję tworzenia obrazu osobowości bohaterów (...)” i takie wrażenie robią właśnie nagrane przez Panią Fu Shi Shi arie – każda stanowi autonomiczny wyrazowo – emocjonalny muzyczny „obraz”, co świadczy o dużej muzycznej wiedzy i artystycznej świadomości Wykonawczynie. Oczywiście zdarzają się czasem zbyt nerwowo, mało klarownie i precyzyjnie prowadzone koloratury (jak np. w arii *In faccia all ogetto*), najwyższe dźwięki, które chciałoby się, żeby miały odrobinę więcej swobody i przestrzeni, czy drobne nieczystości wynikające, moim zdaniem, ze zbyt długo prowadzonej frazy non vibrato (aria *L amero, saro costante*), całość stanowi jednak bardzo poprawną i dobrze przygotowaną, spójną stylistycznie i muzycznie propozycję, jak również świadczy o głębokiej analizie psychologicznej każdej z ról, niezbędnej do oddania emocji, charakteru, osobowości kreowanych postaci. Bardzo podoba mi się również energetyczno – emocjonalny przekaz Doktorantki, tak ważny w witalnej muzyce Mozarta – tu na uznanie zasługuje aria *Una donna quindici anni*. Chciałabym również podkreślić bardzo trafny dobór repertuaru, który pozwala na zaprezentowanie całego emploi głosu Pani Fu Shi Shi. Na wielki szacunek i docenienie zasługuje także rola Pana Krzysztofa Trzaskowskiego (przez Doktorantkę określonego jako akompaniator) dla mnie znakomitego pianistę, który czujnie współtworzy specyficzną Mozartowską materię używając szerokiej palety barw, różnorodnej artykulacji, świetnie dysponując pedałem (bravo za wstęp do arii *Deh vieni, non tardar*). Całe nagranie stanowi dojrzałą, świadomą, artystyczną propozycję, wykorzystującą bogaty zasób środków wyrazowych i technicznych, pełną właściwej dla Mozarta ekspresji, której słucha się z wielkim zainteresowaniem.

Część opisowa rozprawy doktorskiej składa się z 4 rozbudowanych części oraz bibliografii. Pierwszy rozdział to prezentacja oper Mozarta w kontekście historycznym z uwzględnieniem genezy ich powstania, podziału ze względu na rodzaje oper co determinuje kształtowanie opisywanych w dysertacji postaci. Narracja tej części prowadzona jest bardzo

interesująco, niestety w tabelach przedstawiających „*role sopranowe i ich arie*” pojawiają się kardynalne błędy, i tak: Hrabinie z „Wesela Figara” przypisuje Autorka arię *Giunse alfin il momento* (tytuł arii napisany jest zresztą z dwoma błędami!!!) zapominając o arii *Dove sono*, Cherubino to Kerubino, a *La ci darem la mano* to aria(!) wykonywana przez Zerlinę.

Rozdziały 2 i 3 poświęcone są ariom z wczesnego i dojrzałego okresu twórczości Mozarta. Opis każdej arii rozpoczyna geneza jej powstania, następnie autorka kreśli muzyczny obraz postaci dodając tekst i tłumaczenie, a każdą część zamyka analiza strukturalna i wokalna.

W tych rozdziałach znaleźć można bardzo ciekawe, często subiektywne uwagi Doktorantki dotyczące zarejestrowanych na płycie arii. Ta analityczna część pracy koncentruje się na uwagach wykonawczych w kontekście szerokiego spojrzenia na to co dzieje się wewnątrz każdej z przedstawionych arii z uwzględnieniem wszystkich elementów dzieła muzycznego tj. przede wszystkim literackiego tekstu wyznaczającego interpretacyjną „programowość” po świadome odczytanie dynamiki, artykulacji, agogiki ba, Autorka zwraca nawet uwagę na użyte przez Mozarta instrumenty, które również powinny determinować specyfikę barwy czy artykulacji głosu w kontekście ich brzmienia. Werbalizowane przez Autorkę odczucia dotyczące poszczególnych utworów mają osobisty, emocjonalny charakter co bardzo mi się podoba, a zarazem świadczy o jej muzycznych przekonaniach i doświadczeniu. Pani Fu Shi Shi wyczerpująco przedstawia również ewolucję, wpływy i inspiracje, które determinowały rozwój operowego kunsztu Mozarta od lat młodzieńczych po ostatnie dzieło sceniczne *La clemenza di Tito*.

Ostatni rozdział poświęca Doktorantka opisowi wpływu oper Mozarta na proces nauki śpiewu z uwzględnieniem ćwiczeń oddechowych, szeroko rozumianej ekspresji utworu oraz kreowania wizerunku postaci. Pracę zamyka bogata bibliografia (na którą składają się pozycje anglojęzyczne, publikacje w języku chińskim, artykuły, źródła internetowe) oraz bardzo ułatwiający percepcję pracy aneks nutowy.

Dysertacja Pani Fu Shi Shi budzi moje mieszane uczucia – na wielki szacunek i uznanie zasługuje research, którego dokonała Doktorantka przygotowując rozprawę, dokładne analizy, szeroki kontekst ukazujący i pomagający lepiej „rozkodować” każdą arię pozwalają uznać pracę za wyczerpujące kompendium dotyczące zaprezentowanych utworów, jednocześnie w tej samej pracy znajdują się niedopuszczalne błędy w tytułach arii, pomyłone są arie przypisywane niewłaściwym postaciom, co znacząco obniża wartość merytoryczną pracy momentami nawet ją dyskwalifikując.

Reasumując, rozprawę doktorską Pani mgr Fu Shi Shi w części nagraniowej oceniam

pozytywnie i przyjmuję bez zastrzeżeń. Część opisową, pomimo rażących błędów również przyjmuję, doceniając umiejętność wyciągania wniosków, ciekawą, bogatą bibliografię, a przede wszystkim emocjonalne, kreatywne uwagi dotyczące interpretacji Mozartowskich dzieł.

Konkluzja

Pracę doktorską Pani mgr Fu Shi Shi oceniam pozytywnie. Doktorantka ukazuje w wyczerpujący, ciekawy, analityczny sposób wybrane arie Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się głęboką wiedzą praktyczną i teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 187 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 20 lipca .2018 roku. Pracę doktorską Pani mgr Fu Shi Shi przyjmuję.